

Heti gazdasági figyelő – HORVÁTORSZÁG

I. GAZDASÁGI HÍREK

A 2023-as horvát infláció mértékét befolyásoló tényezők

Ha Európa nem jut elegendő energiaforráshoz és a nagyobb országok kormányai korlátozzák az ipari fogyasztást, akkor Európa és Horvátország 2023 első két negyedében - legalábbis rövid időre - recesszióba kerülhet, nyilatkozta Boris Vujicic a Horvát Nemzeti Bank (Hrvatska narodna Banka – HNB) elnöke. Hozzátette, hogy lehetetlen megjósolni, milyen következményekkel jár más európai iparágakra, ha például Németország 20%-kal korlátozza a földgáz ipari felhasználását. Annak ellenére, hogy a HNB becslése szerint a jövő évi horvátországi inflációs rátát 4,6%-ra becsülik, ez nem lesz tarthat, amennyiben a nagy ipari országok, mint Franciaország, vagy Németország orosz földgáz nélkül maradnak és korlátozzák ennek mennyiségét iparaik számára.

Nemzeti kötvények bevezetését fontolgatja a horvát kormány

Marko Primorac pénzügyminiszter szerint, a horvát kormány fontolóra veszi az úgynevezett (nemzeti) államkötvények bevezetését. „Ez a modell történelmileg nem új, de Horvátországban már régóta nem használják, ezért fontolóra vesszük, hogy a piaci fejlemények miatt, az állam finanszírozása érdekében bevezessük-e ismét ezt az eszközt”. Jelenleg a bankrendszer meglehetősen magas likviditására és a többé-kevésbé nulla kamatozású betétek magas arányára. Ugyanakkor, ha a külső piacokon a hitelkamatok elérik az 5%-t, akkor érdemes megfontolni a lakosság bevonását állami kiadások finanszírozásába. A „népkötvények” kibocsátását, hasonló okokból, a Pénzügyminisztériumban már korábban is fontolgatta, de eddig csak néhány állami vállalat esetében (INA, Horvát Telekom) került sor részvénykibocsátására (Initial Public Offering – IPO).

Az EBRD javította a horvát GDP emelkedésére vonatkozó becslését

Az Európai Felújítási és Fejlesztés Bank (EBRD) szeptember 28-án közzétette idei őszi előrejelzését az egyes országok gazdasági teljesítményéről. **Horvátország 2022. évi GDP-jét illetően 6,5%-os növekedést vetítettek elő, ami több mint kétszerese az idén májusban megjelent becslés szerinti 3%-os emelkedésnek.** Az EBRD szakértői kiemelik, hogy Horvátország GDP-je 2021-ben 10,2%-ot növekedett, amihez kulcsfontosságú volt a lakossági fogyasztás, az export és a befektetések értékének emelkedése. A lakossági fogyasztás további növekedése biztosította a 2022. év I. felében elért 7,4%-os GDP-növekedést, míg a III. negyedévben a gazdaság teljesítményéhez a legnagyobb mértékben a sikeres turistaidény járult hozzá. **A 2023-ben a lakossági fogyasztás és a befektetések értékének stagnálása várható az inflációs nyomás miatt, így éves szinten a GDP növekedése 2% körül várható. Ez komoly visszaesést jelent a májusi előrejelzés szerinti 3,5%-os bővüléssel összehasonlítva.** Az EBRD rámutat arra, hogy több közép-európai országtól eltérően, Horvátország relatív biztonságban érezheti magát az orosz földgázszállítás teljes beszüntetése esetén is, mert a megtermelt villamosenergia jelentős része megújuló forrásból származik, a hazai földgázszükségletet pedig a Krk szigeti LNG-terminálon keresztül tudja biztosítani.

II. ENERGETIKAI HÍREK

A kormány meghosszabbította az üzemanyagok jövedéki adójára vonatkozó rendelet hatályát

A horvát kormány a 2022. szeptember 29-én elfogadta az Energiahordozókra és villamosenergiára felszámolandó jövedéki adóról szóló Kormányrendelet módosítását. Az elfogadott módosítással további 30 nappal meghosszabbították azon rendelkezés

érvényességét, miszerint az ólommentes motorbenzinre felszámolandó jövedéki adó összege 3.060 kuna/1000 l (406,13 euró/1000 l), míg a dízel-üzemanyagra alkalmazandó jövedéki adó összege 2.660 kuna/1000 l (353,14 euró/1000 l).

95 M kuna (12,61 M euró) támogatás a megújuló energiaforrások alkalmazására

A Környezetvédelmi és Energiahatékonysági Alap (Fond za zastitu okolisa i energetsku ucinkovitost) új nyilvános pályázatával az állam támogatja a megújuló energiaforrásokba való befektetéseket. Az egyre növekvő energiaárak, valamint a napelemek vásárlására és beépítésére vonatkozó 0%-os ÁFA miatt nagy az érdeklődés az e héten várható pályázat iránt. A tervezett 50 M kunához (6,64 M euró) képest a támogatás összértéke 95 M kuna lesz (12,61 M euró). Az egy projektre vonatkozó maximális támogatás értéke 128.000 kuna (17.000 euró), az ingatlan helyétől függően 40, 60 és 80%-os vissza nem térítendő támogatás lesz elérhető. A társfinanszírozás a napelem-kollektorokra, pellet kályhák vásárlására is vonatkozik, az ezzel kapcsolatos részleteket az Alap e héten hozza nyilvánosságra. A pályázat az év végéig lesz elérhető. A magánházakra vonatkozó pályázat mellett, az Alap társfinanszírozást kínál különböző vízgazdálkodási közszolgáltatók számára is, naperőművek projekt-dokumentációjának kidolgozására 10 M kuna (1,327 M euró) értékben, amikre szintén elhelyezkedéstől függően 40,60, illetve 80%-ban kapható támogatás, maximum 400.000 kuna (53.000 euró) értékben.

Forrás: Magyarország Nagykövetsége, Horvátország